

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Într-aceia vreme, Mehmet, împăratul turcesc, armând 120.000 de [oameni], oastea sa și oastea tătarească, (...) [le-a] trimis asupra lui Ștefan-vodă [Ștefan cel Mare].

Iar Ștefan-vodă având oastea sa, 40.000 (...) și 5.000 de unguri (...), le-au ieșit înaintea turcilor (...), la Podu Înalt, [în 1475], pe care i-a biruit Ștefan-vodă, nu așa cu vitejia, cum cu meșteșugul. (...) Ștefan-vodă tocmise puțini oameni peste lunca Bârladului, ca să-i amăgească cu buciume și trâmbițe, dând semn de război (...).

Iar Ștefan-vodă, cu oastea tocmită, i-a lovit [pe otomani] unde nici era loc [pentru aceștia] de a-și tocmi oastea, nici de a se îndrepta, ci așa ei, în sine, tăindu-se, mulți pieriră, mulți prinși de pedestrime au fost, ce și pe aceia pe toți i-a tăiat.” (G. Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)

B. „Io Ștefan voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Moldovei, (...) în anul [1476], (...) s-a ridicat puternicul Mehmet*, cu toate puterile sale răsăritene (...) și au ajuns până aici, la locul numit Pârâul Alb. Și noi, Ștefan voievod, cu fiul nostru Alexandru, am ieșit înaintea lor și am făcut mare război cu ei. Și cu voia lui Dumnezeu, au fost înfrânți creștinii de păgâni. Și au căzut, acolo, mulțime mare de ostași ai Moldovei. Atunci și tătarii** au lovit țara Moldovei (...). De aceea, a binevoit, Io Ștefan voievod, cu buna sa voință, a zidi această [biserică], (...) pentru amintirea tuturor [creștinilor] care s-au prăpădit aici.” (Pisania bisericii din Războieni)

*Mehmet al II-lea a condus Imperiul Otoman

**atacă Moldova la cererea sultanului

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa B. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa A, o informație referitoare la corpul de oaste aliat lui Ștefan cel Mare. **2 puncte**
3. Numiți statul la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
4. Precizați aliații lui Mehmet la care se referă atât sursa A cât și sursa B. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține punctul de vedere conform căruia rezultatul conflictului româno-otoman era favorabil otomanilor, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
6. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate punctul de vedere conform căruia rezultatul conflictului româno-otoman era favorabil otomanilor, selectând două informații în acest sens. **5 puncte**
7. Prezentați două acțiuni diplomatice întreprinse de români, în Evul Mediu și/ sau la începuturile modernității. **6 puncte**
8. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale au contribuit la întemeierea statelor medievale în spațiul românesc. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Tema predilectă în picturile impresioniste o constituie peisajul, deși au fost abordate multe alte subiecte, printre care oameni și animale. În 1874, impresionistii au deschis prima expoziție de grup la Paris, independent de Salonul oficial* al Academiei Franceze.”

(*Enciclopedie ilustrată de Istorie Universală*)

*Salonul oficial consacra marii pictori, acordându-le medalii și nominalizări pentru viitoarele comenzi publice și private

B. „După incendiul de la Operă, iată un nou dezastru. (...) La [galeriile] Durand-Ruel [din Paris] se deschide o nouă expoziție [în 1876], despre care ni se spune că este de pictură. Trecătorul oarecare (...) intră și ochilor săi speriați li se oferă un spectacol crud. (...) Sunt indivizi care pufnesc în râs în fața acestor lucruri, dar eu am inima strânsă. (...) A-l face pe Pissarro să înțeleagă că arborii nu sunt violeti, că cerul nu are culoarea untului proaspăt, că în nicio țară nu se pot vedea lucrurile pe care le pictează el și că nicio persoană inteligentă nu se poate adapta unor asemenea rătăcirii, [este imposibil].”

(*Le Figaro*, aprilie 1876)

C. „O pictură trebuie să fie o descompunere a luminii în componentele ei, iar strălucirea se obține folosind culorile primare, ce alcătuiesc spectrul. În loc ca artistul să-și amestece nuanțele de verde pe paletă, el trebuie să alăture pete de galben și albastru, lăsând amestecul în seama ochilor spectatorului. Ceea ce pare confuz, din apropiere, se clarifică la distanța convenită. Încercând, astfel, să sporească luminozitatea pânzelor lor pentru a da iluzia luminii solare trecute printr-o prismă, ei obțin un adevărat carnaval al culorii, în care ochiul parcă participă la un dans de intensități luminoase vibrante. Ca rezultat al acestei reevaluări a mijloacelor tehnice, impresionistii descoperă un nou procedeu de reprezentare vizuală.”

(W.Fleming, *Arte și idei*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursele A și B. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa A, o temă abordată de impresionisti. **2 puncte**
3. Menționați, din sursa A, respectiv, din sursa B, câte o informație referitoare la un eveniment artistic desfășurat la Paris. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa B, un punct de vedere referitor la impresionisti și la creațiile lor, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
5. Menționați, din sursa C, un punct de vedere referitor la impresionisti și la creațiile lor, susținându-l cu o explicație din text. **5 puncte**
6. Prezentați două practici politice totalitare, aplicate în Europa, în secolul al XX-lea. **6 puncte**
7. Prezentați un alt curent cultural din Europa, în perioada 1801-2000, în afara celui menționat în texte, precizând și un stat în care s-a manifestat. **4 puncte**

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

SUBIECTUL III

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre România postbelică, având în vedere:

- precizarea unei cauze a instaurării regimului comunist în România;
- menționarea a două etape ale regimului comunist în România și a câte unui fapt istoric desfășurat în fiecare din cele două etape;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat de România, în relațiile internaționale, în cadrul „Războiului rece”;
- formularea unui punct de vedere referitor la situația României în timpul regimului comunist și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză - efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii **cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.